

שם:

כיתה:

תאריך:

מבחן מסכם – רמה בסיסית

משך המבחן: 90 דקות • סך הכול 100 נקודות • קראו בעיון וענו על כל השאלות.

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א': הבנת הנקרא	40	
חלק ב': ידע ומושגים	35	
חלק ג': ערכים, חשיבה והבעה בכתב	25	
סה"כ	100	

חלק א': הבנת הנקרא (40 נק')

ביכורים בקיבוץ

בכל שנה, בבוקר חג השבועות, מתאספים חברי הקיבוץ של נועה על הדשא הגדול. עוד לפני תשע מגיעות לרחבה עגלות מקושטות בענפים ובפרחים, ועליהן סלים מלאים בתוצרת של הקיבוץ: ענבים, רימונים קטנים, אבוקדו, ביצים ואפילו כדי חלב מן הרפת.

הילדים צועדים לפני העגלות ושרים שירי קציר. כל ענף בקיבוץ מציג את «הביכורים» שלו – גם ענפים שאינם חקלאיים. השנה, למשל, הביאו אנשי המטבח עוגה גדולה בצורת שיבולת, ומורות הגן הציגו ציורים של הילדים.

בסוף התהלוכה עולה לבמה החקלאית הוותיקה ביותר בקיבוץ. היא מספרת שכשהגיעה לכאן, השדות היו מלאים אבנים, ולא היה ברור שמשהו יצמח בהם. «כל פרי בסלים האלה», היא אומרת, «הוא תוצאה של עבודה קשה של אנשים רבים. בימי המקדש הביאו את הפרי הראשון לירושלים כדי להודות. אנחנו מביאים אותו לכאן, אל הדשא, כדי להודות זה לזה».

אחר כך כולם יושבים לארוחת חלב משותפת. נועה מסתכלת על הסלים ונזכרת בשתיל העגבנייה הקטן שגידלה בעצמה באדנית. בשנה הבאה, היא מחליטה, גם היא תביא ביכורים.

1 איתור מידע: בחרו את התשובה הנכונה. (8 נק')

- א. מתי מתאספים חברי הקיבוץ?
○ בערב פסח ○ בבוקר חג השבועות ○ בסוכות ○ ביום העצמאות
- ב. מה הביאו אנשי המטבח השנה?
○ כדי חלב ○ עוגה בצורת שיכולת ○ ציורים ○ ענבים
- ג. מי עולה לבמה בסוף התהלכה?
○ מורת הגן ○ החקלאית הוותיקה ביותר ○ נועה ○ מזכיר הקיבוץ
- ד. איך נראו השדות כשהחקלאית הגיעה לקיבוץ?
○ ירוקים ופורחים ○ מלאים אבנים ○ מלאים בתים ○ מכוסים שלג

2 נכון או לא נכון לפי הקטע? תקנו את הלא נכונים. (6 נק')

- א. רק הענפים החקלאיים מציגים ביכורים.
ב. הילדים צועדים לפני העגלות ושרים.
ג. בסוף החגיגה אוכלים ארוחת בשר.

3 השלימו לפי הקטע. (6 נק')

- א. העגלות מקושטות בענפים וב- _____ .
ב. בימי המקדש הביאו את הפרי הראשון ל- _____ .
ג. נועה גידלה שתיל _____ באדנית.

4 פרשנות: החקלאית אומרת: «אנחנו מביאים אותו לכאן, אל הדשא, כדי להודות זה לזה». מה ההבדל בין הביכורים בימי המקדש לבין הביכורים בקיבוץ, לפי דבריה? (6 נק')

5 היסק: למה לדעתכם החקלאית סיפרה על השדות המלאים אבנים? מה היא רצתה שהקהל יבין? (8 נק')

6 מה החליטה נועה בסוף הקטע, ומה לדעתכם גרם לה להחליט כך? (6 נק')

חלק ב': ידע ומושגים (35 נק')

1 השלימו את התאריכים. (8 נק')

- א. ראש השנה: _____ בתשרי.
 ב. פסח: _____ בניסן.
 ג. יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל: _____ באייר.
 ד. שבועות: _____ בסיוון.

2 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים. (7 נק')

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

א. סוכות נקרא «חג האסיף».

ב. בעשרה בטבת נחרב בית המקדש השני.

ג. בשנה מעוברת מוסיפים את חודש אדר ב'.

ד. בדגל ישראל מופיעה מנורה.

3 התאימו לכל מושג את ההסבר שלו. (8 נק')

טור ב

טור א

מצה שמחביאים בליל הסדר ☐

1. תשליך

מנהג ליד מים בראש השנה ☐

2. ארבעה מינים

פינת השדה שמשאירים לעניים ☐

3. אפיקומן

לולב, אתרוג, הדס וערבה ☐

4. פאה

4 מיינו את המנהגים לפי המועד. (6 נק')

קריאת מגילת איכה | ישיבה בסוכה | צפירה בעשר בבוקר | שש משואות ביד ושם | ארבעה מינים | קינות

יום השואה	תשעה באב	סוכות

5 בחרו את התשובה הנכונה. (6 נק')

א. איזה חג אינו אחד משלוש הרגלים?

○ פסח ○ שבועות ○ ראש השנה ○ סוכות

ב. מה קוראים בשבועות?

○ מגילת אסתר ○ מגילת רות ○ מגילת איכה ○ ההגדה

ג. מי כתב את המילים של «התקווה»?

○ נעמי שמר ○ נפתלי הרץ אימבר ○ דוד בן-גוריון ○ זלדה

חלק ג': ערכים, חשיבה והבעה בכתב (25 נק')

1 כתבו ליד כל מנהג את הערך שהוא מבטא. (6 נק')

מנהג	ערך
בקשת סליחה לפני יום הכיפורים	
הזמנת אושפיזין לסוכה	
השארת פאה בשדה	

2 השוו בין פסח לבין יום העצמאות: כתבו דבר אחד דומה ודבר אחד שונה. (7 נק')

3 בחרו מועד אחד שלמדתם השנה וכתבו (4 שורות לפחות): איזה ערך הוא מלמד, איך הערך בא לידי ביטוי במנהג אחד, ואיך תוכלו לקיים אותו בחייכם. (12 נק')

בהצלחה!